

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 40

19 ARALIK 1977

SAYI: 1964

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı :

(12 Aralık 1977 Tarih ve 1963 sayılı Tebliğler Dergisinden devam)

Uygulama Esasları:

1 — Uygulama çalışmalarına geçmeden önce, ders levhaları, slayt, film, broşür, yerli ve yabancı kaynaklardan yararlanılarak ön bilgiler verilir,

- 2 — İlgili iş yerlerinde geziler düzenlenir,
3 — Öğrencilere laboratuvar tanıtılır.

- a) Yapısı ve yerleşimi,
b) Araç ve gereçlerin kullanımı,
c) Aletlerin periyodik bakımı.

4 — Öğrencilere imkân nispetinde uygulamalar yaptırılır:

- a) Deney numunesini hazırlar,
b) Deney aletini ayarlar,
c) Deneyi yapar,
d) Deney sonuçlarını değerlendirerek rapor eder.

Üniteler :

Ünite I — Kalite kontrol laboratuvar şartları:

- a) Yönetim ve organizasyon,
b) Deneylerin hazırlanması,
c) Numune alma,
d) Tekstil maddelerinin kondisyonlanması,
e) Numune alma metodları,
f) Standart atmosfer şartları.

Ünite II — Elyaf üzerinde yapılan deneyler ve değerlendiril-
mesi:

- a) Elyaf uzunluğunun tesbiti,
b) Elyaf çapının tesbiti,
c) Elyaf mukavemetinin tesbiti,
d) Nem alma özellikleri,
e) Tekstil maddelerinin çekme özelliği.

Ünite III — Pamuk üzerinde yapılan deneyler ve değerlendiril-
mesi:

- a) Pamuk elyaflarının inceliğinin ölçülmesi,
b) Pamuk elyaflarının olgunluk derecesinin ölçülmesi,
c) Yabancı maddelerin ve telef miktarının ölçülmesi,
d) Presley testi,
e) Elyaf boyu tayini.

Ünite IV — Yün üzerinde yapılan deneyler ve değerlendiril-
mesi:

- a) Yün elyafının çapının ölçülmesi,
b) Elyaf boyu tayini,
c) Elyaf inceliğinin ölçülmesi,
d) Toplardaki neps miktarının ölçülmesi,
e) Kirli yün balyalarında temiz yün oranının tayini,
f) Yünde yabancı maddelerin tayini,
g) Yün liflerinin demet halinde kopması.

Ünite V — Sentetik Elyaf ve tops:

- a) Mukavemet ve uzama yüzdesi,
b) Kıvrıkcık miktarı ve yüzdesi,
c) Terbiye madde miktarı,
d) Elyaf denyesi,

- e) Elyaf boyu,
f) Çekilmemiş elyaf nispeti,
h) Neps (tops),
l) Diğer testler.

Ünite VI — İplik hazırlama safhasında uygulanan testler:

- a) Votka ağırlığının tayini,
b) Votka düzgünlüğünün tayini,
c) Kart, cer şeridi, fitil ve topsda numara tayini,
d) Kart, cer şeridi, fitil ve topsda düzgünlük tayini,
e) Kart tülbentinde neps miktarının tayini.

Ünite VII — İplik testleri:

- a) İplik numaraları tayini,
b) İplik bükümünün tayini,
c) İplik çapının tayini,
d) İplik düzgünlüğünün tayini,
e) Pamuk ipliklerinin kalitelenirilmesi ve görünümü,
f) İplik mukavemeti ve uzama yüzdesinin tayini,
g) İpliklerde rutubet tayini.

Ünite VIII — Kumaşlarla ilgili testler:

- a) Kumaşlarda atkı ve çözgü yönünün tayini,
b) Dokuma ve örgü kumaşlarda uzunluk tayini,
c) Dokuma ve örgü kumaşlarda en tayini,
ç) Birim yüzeydeki kumaş ağırlığının tayini,
d) Kumaşlardaki ipliğin kıvrıkcık tayini,
e) Kumaşlardaki ipliğin bölümünün tayini,
f) Kumaşlardaki ipliğin numarasının tayini,
g) Kumaş mukavemetinin ve kopma uzamasının tayini,
ğ) Kumaşın yırtılma mukavemetinin tayini,
ı) Kumaşın patlama mukavemetinin tayini,
i) Kumaş kalınlıklarının tayini,
k) Kumaşlarda kırılma testleri,
l) Kumaşların hava geçirme özelliklerinin tayini,
m) Kumaşların esneklik özellikleri,
n) Kumaşlarda çarpukluklar,
o) Kumaşlarda kenar kıvrılmaları,
ö) Kumaşlardaki drape özellikleri,
p) Kumaşların sürtünmeye karşı dirençleri,
r) Kumaşların takılmalara karşı dirençleri.

KİMYASAL TEST METODLARI DERSİ

(X. Sınıf Haftada 4 saat)

Tanım :

Bu ders öğrencilere; Tekstil ürünlerinin ham maddesi ve üre-
tim sırasında kullanılan yarı mamul ürünlerin işlenmesi ve sahip
olacağı özelliklerinin yeterliliğini kontrol edebilme bilgi ve beceri-
sini kazandırmak amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu derste eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlı-
yan öğrenci;

- 1 — Kimyasal test metodları hakkında genel bilgi kazanır.
- 2 — Önceden kazandırılmış bilgilerle deneyler yapar ve deney sonuçlarını değerlendirir.
- 3 — Deney sonuçlarını rapor haline getirir.
- 4 — Laboratuvar araç-gereçlerini deney esaslarına göre kul-
lanabilir ve deney sonrası bakımlarını yapar.

Uygulama Esasları :

- 1 — Uygulama çalışmalarına başlamadan evvel öğrencilere teorik olarak ön bilgiler verilir.
- 2 — Laboratuvar araç ve gereçlerinin kullanımı, bakım ve ayarını öğretilir.
- 3 — Kimyasal maddelerin özellikleri tanıtılır.
- 4 — Öğrencilere imkan hesbetinde uygulama yaptırılır.
- a) Deney öncesi gerekli malzemenin tesbiti,
- b) Deney maddelerinin seçimi,
- c) Kimyasal maddelerin özelliklerinin gözden geçirilmesi,
- d) Deneylerin öğrenciler tarafından yapılması,
- e) Deney sonucunun rapora geçirilmesi,
- f) Sarf edilen kimyasal maddenin miktarı, varsa kırılan araç ve gereçlerin tesbiti ve rapor haline getirilmesi.

Uniteler :**Ünite I — Lif Hasarları:**

- a) Kimyasal tesirlerle,
- b) Mekanik tesirlerle,
- c) Diğer etkenlerle,
- A — Selülöz Lifine:
- a) Asit, baz, oksidasyon maddelerinin etkisi,
- b) Şişme testi,
- c) Sararma testi.

Hasar şeklinin tesbiti.

— Fehling testi.

B — Oksiselülözün Tesbiti:

- a) Metilen mavisi testi,
- b) Kurşun asetat koşinil testi.

C — Hasar görmüş yün lifleri:

- a) Mikroskopik testler,
- b) Paolidiazo reaksiyonu,
- c) Boyama testleri,
- ç) Şişme testi,
- d) Asit miktarının tesbiti,
- e) Çözünürlük testleri,
- Ç — Selülöz liflerinde hasar miktarının kantatif tesbiti:

- a) Bakır sayısı tayini,
- b) Metilen mavisi sayısı,
- c) Permanganat sayısı,
- ç) Bazik çözeltilerinde çözünürlük,
- d) Polimerizasyon derecesi tayini.

D — Lifler üzerindeki yağ miktarı tesbiti:

- E — Haşıl Analizleri:
- a) Doğal kaynaklı haşıl maddeleri.
- 1 — Nişasta ve türevleri,
- 2 — Selülöz türevleri,
- 3 — Yumurta akı haşıl maddeleri.

- b) Sentetik haşıl maddeleri.

Ünite II — Lif Analizleri :**A — Kantatif lif analiz metodları:**

- a) Yakma testi,
- b) Mikroskop testi,
- c) Kuru Destilasyon,
- ç) Boyama testi,

d) Çeşitli kimyasal maddelerden faydalanılarak (Çözücülerden) yapılan testler.

B — Selülöz ve protein lifleri analizi.**C — Poliamid liflerinin ayırt edilmesi:**

- a) Erime noktası tayini,
- b) Çözücüler içerisindeki çözünürlük durumu.

Ünite III — Karışımların kantatif analizi.**A — İkili karışımların analizi.**

- a) Sülfirik asit metodu.

B — Üçlü karışımların analizi:

- a) Sülfirik asit metodu,
- b) Potasyum hidroksit metodu.

Ünite IV — Yıkamada Boyut Değişimi:

- a) Kaynatma,
- b) Makinada yıkama,
- c) Hafif yıkama,
- ç) Pişirme.

Ünite V — Buruşmazlık işlemi ve açılı ölçümü:

- a) Kuru buruşmazlık açısı ölçümü,
- b) Yaş buruşmazlık açısı ölçümü.

Ünite VI — Ütülemede Boyut Değişimi:

- a) Yün ve karışımı,
- b) Pamuk ve keten,
- c) Saf sentetik veya karışımları,
- ç) Diğer doğal elyaflar.

Ünite VII — Su İtçilik:

- a) Hidrostatik basınç testi,
- b) Yağmurlama testi,
- c) Kova testi,
- ç) Sprey testi.

Ünite VIII — Haslık Deneyleri:**A — Işık haslığı:**

- a) Gün ışığında haslık deneyi,
- b) Sun'i ışıktaki haslık deneyi.

B — Su haslığı.**C — Renk yıkama haslığı.****Ç — Kuru ısı ile fiske (Süblimasyon) haslığı.****D — Renk sürme haslığı.**

- a) Kuru sürme haslığı,
- b) Yaş sürme haslığı.

F — Hidrofilik testi.**Ünite IX — Beyazlık.****DOKUMA DESİNATÖRLÜĞÜ
MESLEK DALI****TEKSTİL KIZ MESLEK LİSESİ DOKUMA DESİNATÖRLÜĞÜ
MESLEK DALI****Tanım :**

Tekstil Kız Meslek Lisesi Dokuma Desinatörlüğü Meslek Dalı, Ortaokula dayalı, 3 yıl süreli, Ortaöğretim kurumlarında okutulan ortak genel bilgi derslerinin yanında Dokuma Desinatörlüğü alanında Meslek Eğitimi veren ve bu landa teknik bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazandıran ve Tekstil Endüstrisine teknik eleman yetiştirmeyi amaçlayan ve ayrıca üst öğretim kurumlarına da öğrenci hazırlayan bir meslek dalıdır.

Amaçlar :

Dokuma Desinatörlüğü Meslek Dalındaki Eğitim - Öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Genel Tekstil bilgisine sahip olur.
- 2 — Alanı ile ilgili temel teknik bilgileri ve kavramları bilir.
- 3 — Dokuma kumaş yapımı için evvelce plânlanmış, uygulanmış veya yaratılmış desenlerin analizini yapar ve gerekli bulguları çıkararak değerlendirir.

- 4 — İstenilen niteliğe uygun kumaş yapımını plânlar.

- 5 — Dokuma Makinaları bilgisine sahip olur.

- 6 — Üretimle koordinasyon sağlayabilir.

- 7 — Şablon makinalarını kullanabilir.

- 8 — Renk ve şekil ilişkilerini kurabilme yeteneğini kazanır.

- 9 — İyi insan ve iş ilişkileri kurar.

ÖRGÜ TIPLERİ VE UYGULAMALARI DERSİ

(X. Sınıf Haftada 6 saat)

Tanım :

Bu ders, öğrencilere bir tekstil yüzeyi oluşturabilmek için, bir seri atkı ve örgü ipliği bağlantısı sonucu elde edilen desen tiplerinin araştırılması ve kullanım yerlerine göre uygulanması ile ilgili bilgi ve beceriler kazandırmak amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu derste eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Örgü tipleri ve çeşitleri hakkında genel bilgi sahibi olur,
- 2 — Temel örgü çeşitlerinden yararlanarak, değişik örgü tiplerini geliştirmek ve türetme yeteneğini kazanır.

- 3 — Desen ve renk arasında bağlantı yapabilmek yeteneğini kazanır.

Uygulama Esasları :

- 1 — Örgü ve çeşitleri hakkında şematik bilgi verilir.

2 — Örgü deseni çıkarabilmek için gerekli olan araç ve gereçler tanıtılır.

3 — Temel örgülerle ilgili örnekler gösterilir.

4 — Temel örgülerle ilgili uygulamalar yaptırılır.

5 — Temel örgülerden türetilmiş ve geliştirilmiş örgü örnekleri gösterilir ve uygulamalar yaptırılır.

Üniteler :

Örgü ve Çeşitleri:

Ünite I — Sistematiik yapılmış örgüler:

a) Temel örgüler:

1 — Bez ayağı,

2 — Dimi,

3 — Atlas.

Ünite II — Geliştirilmiş örgüler:

a) Dimiden geliştirilmiş örgüler,

b) Atlasta geliştirilmiş örgüler,

Ünite III — Çıkarılmış veya türetilmiş örgüler:

a) Bez ayağından türetilmiş örgüler,

b) Dimiden türetilmiş örgüler,

c) Atlasta türetilmiş örgüler.

Ünite IV — Kombine örgüler:

a) Kuvvetlendirilmiş örgüler,

b) Çift kat örgüler,

c) Özel örgüler.

1 — Halı,

2 — Kadife.

Ünite V — Kenar örgüler:

Ünite VI — Sistematiik olmayan örgüler:

— Krep:

DOKUMA KUMAŞ ANALİZLERİ DERSİ

(X. Sınıf Haftada 6 Saat)

Tanım :

Bu ders; öğrencilere, kumaşın teknolojik yapısını bulmak ve ayısını yapabilmek için gerekli olan deneleri hesaplamaları ve buna göre şebken hazırlayabilme bilgi ve becerilerini vermek amacıyla düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteeki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci:

1 — Kumaş cinslerini tanır,

2 — Hammaddesini tesbit eder,

3 — Desen raporu çıkarır ve desen kağıdına aktarır,

4 — Atkı ve çözgü ipliklerinin, numara, büküm ve gerekirse mukavemetini tesbit eder,

5 — Dokuma için örgüye ve sıklığa göre makina seçer.

6 — Numunedeki bitirme işlemlerini tesbit eder.

7 — Analize göre gerekli çözgü ve atkı miktarını tesbit eder.

8 — Hazırlanan çözgü raporuna göre çözgü çeker ve tezgâh aktarır.

9 — Verilen tahar raporuna göre tahar yapar.

10 — Analize göre desen kartonunu hazırlar.

11 — Gerekli miktarda atkı ipliğini hazırlar.

12 — Verilen rapora göre dokuma işlemini gerçekleştirebilme yeteneğini kazanır.

Uygulama Esasları :

1 — Analiz işlemleri hakkında genel bilgi verilir ve uygulanarak gösterilir.

2 — Analiz için gerekli araç ve gereçler tanıtılır.

a) Lup,

b) Tığ,

c) Analiz kartonu,

d) Hassas teraziler,

e) Büküm açma aleti,

f) Milimetrik kağıt.

3 — Dokuma şablonu için gerekli araç ve gereci tanıtılır.

a) Çözgü çekme,

b) Atkı aktarma,

c) Tahar,

d) Tarak,

e) Tezgah ve bölümleri,

f) Desen kartonu,

g) Cımbır.

Üniteler :

Ünite I — Dokuma kumaş analizi:

a) Desen raporunun tesbiti,

b) Çözgü yönü tayini ve çözgü sıklığının bulunması,

c) Atkı yönü tayini ve atkı sıklığının bulunması,

d) Çözgü iplik numarasının hesaplanması,

e) Atkı iplik numarasının hesaplanması,

f) Çözgü ve atkı ipliklerinin büküm tayini,

g) Çözgü ve atkı ipliklerinin büküm oranı,

h) Çözgü tel sayısının hesaplanması,

i) Tarak numarası ve tarak eninin hesaplanması,

j) Çözgü ve atkı desen raporu,

k) Mamul ağırlık hesapları,

l) İmalat için gerekli çözgü ve tahar hesapları,

m) Terbiye işlemleri.

Ünite II — Dokuma şablon hazırlama:

a) Atkı hazırlanması,

b) Çözgü çekilmesi,

c) Çözgünün çözgü leventine alınması,

d) Taharlama işlemi,

e) Tarak işlemi,

f) Desen kartonunun hazırlanması,

g) Dokuma tezgahının dokumaya hazırlanması,

h) Dokuma,

i) Dokunan kumaşın terbiye işlemleri,

j) Dokunan kumaş üzerinde desen araştırması,

k) Şablonun teknik değerlendirilmesi.

DOKUMA MAKİNALARI DERSİ

(X. Sınıf Haftada 4 saat)

Tanım :

Bu ders, öğrencilere dokuma kumaşlarının yapıldığı makinalar hakkında bilgi vermek amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteeki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci:

1 — Dokuma makinalarının çalışma prensipleri hakkında bilgi kazanır.

2 — Dokuma örgü çeşitlerine göre, hangi dokuma tezgahında dokunabileceği hakkında bilgi kazanır.

3 — Dokumaya hazırlık makinalarının çalışma prensipleri hakkında bilgi edinir.

4 — Ağız açma sistemi ve atkı sistemlerine göre makinaların çalışma prensipleri hakkında bilgi kazanır.

Uygulama Esasları :

1 — Konular hakkında bilgi verilirken yerli ve yabancı broşürlerden, şemalardan ve slaytlardan faydalanılır.

2 — Makinalar tanıtılır:

a) Okulda (makina parkurunda),

b) Fabrikada.

Üniteler :

Ünite I — Dokumaya hazırlık makinaları:

a) Bobin makinaları,

b) Büküm makinaları,

c) Atkı aktarma makinaları,

d) Çözgü makinaları,

e) Hasıl makinaları.

Ünite II — Ağız açma sistemlerine göre dokuma tezgahları:

a) Eksondirikli tezgahlar,

b) Armürlü tezgahlar,

c) Jakart tezgahlar.

Ünite III — Atkı atma sistemlerine göre dokuma tezgahları:

a) Mekikli tezgahlar,

b) Mekiksiz tezgahlar:

1 — Hava jeti,

2 — Su jeti,

- 3 — Döner silindir,
4 — Rapiyer.

Ünite IV — Özel tezgahlar:

- a) Kadife tezgahları,
b) Havlu tezgahları,
c) Halı tezgahları,
d) Battaniye ve diğer tezgahlar.

KUMAŞ BİLGİSİ DERSİ

(X. Sınıf Haftada 1 saat)

Tanım :

Bu ders, öğrencilere piyasadaki her cins dikuma kumaşın ağırlık, iplik, örgü deseni, apre gibi bazı özellikleriyle, piyasadaki isim ve kullanım yerleri ile ilgili bilgi sahibi olmaları amacıyla düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

— Dokuma kumaş cinslerini, özellikleriyle birlikte öğrenme yeteneğini kazanır.

Uygulama Esasları :

- 1 — Çeşitli kumaş tipleri öğrenciye tanıtılır.
2 — Kumaş çeşitleriyle ilgili kartelalar hazırlanır.
3 — Verilen bilgiler ışığında öğrenci piyasa araştırmasına sevk edilir.

Üniteler :

Giyim, Ev ve Sanayi Tekstili.

Ünite I — Pamuklu kumaşlar:

- a) Çıplak apreli kumaşlar,
b) Tüylü kumaşlar,
c) Diğerleri.

Ünite II — Kargam kumaşlar:

- a) Çıplak apreli kumaşlar,
b) Fule kumaşlar,
c) Tüylü kumaşlar.

Ünite III — Straygam kumaşlar:

- a) Çıplak apreli kumaşlar,
b) Dinkli kumaşlar,
c) Tüylü kumaşlar.

ÖRGÜ DESİNATÖRLÜĞÜ MESLEK DALI

**TEKSTİL KIZ MESLEK LİSESİ ÖRGÜ DESİNATÖRLÜĞÜ
MESLEK DALI**

Tanım :

Tekstil Kız Meslek Lisesi Örgü Desinatörlüğü Meslek Dalı, Ortaokula dayalı, 3 yıl süreli, Ortaöğretim kurumlarında okutulan ortak genel bilgi derslerinin yanında Örgü Desinatörlüğü alanında Meslek Eğitimi veren ve bu alanda teknik bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran ve Tekstil Endüstrisine teknik eleman yetiştirmeyi amaçlayan ve ayrıca üst öğretim kurumlarında öğrenci hazırlayan bir meslek dalıdır.

Amaçlar :

Örme Desinatörlüğü Meslek dalındaki eğitim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Genel Tekstil bilgisine sahip olur.
2 — Alanı ile ilgili temel teknik bilgileri ve kavramları bilir.
3 — Düz veya jakarlı örme kumaş yapımı için evvelce planlanmış, uygulanmış veya yaratılmış desenlerin analizinin yapar ve gerekli bulguları çıkararak değerlendirir.
4 — Örme Makinaları bilgisine sahip olur.
5 — İstenilen niteliğe uygun örme kumaş yapımını planlar.
6 — Renk ve şekil ilişkilerini kurabilme yeteneğini kazanır.
7 — Üretimle koordinasyon sağlayabilir.
8 — İyi insan ve iş ilişkileri kurar.

ÖRME TEKNOLOJİSİ DERSİ

(X. Sınıf Haftada 6 saat)

Tanım :

Bu ders öğrencilere örmecilikle ilgili genel bilgi sahibi olmaları

örme dokuma çeşitlerini tanımaları örme ve desen raporu hazırlayabilmeleri ve üretim hesapları yapabilmeleri amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Örmecilik hakkında genel bilgi kazanır.
2 — Örme tekniklerini tanıyarak birbirinden ayırır.
3 — İlmğin meydana gelmesi ile ilmeklerin meydana getirmiş olduğu yüzey tiplerini tanıır.
4 — Çeşitli örme makinalarında hangi örgü ve desenlerin yapılacağını öğrenir.
5 — Çeşitli örme desenlerini uygulayabilme yeteneğini kazanır.
6 — Örme üretim hesapları yapar.

Uygulama Esasları :

- 1 — Uygulama çalışmaları yapılmadan evvel öğrenciye ön bilgiler verilir.
a) Uygulanacak örgü deseni çizilerek,
b) Öğretmen tarafından uygulama yapılarak.
2 — Örme dokularıyla ilgili çeşitli örnekler gösterilir.
3 — İlmğin meydana gelmesi ile ilgili basit uygulamalar öğretmen tarafından yapılarak gösterilir.
4 — Öğrenci kendi uygulayacağı deseni hazırlar.
5 — Kullanım yerlerine uygun desen hazırlar.

Üniteler :

Ünite I — Örmecilik :

- a) Örmecilik nedir, tanımı, kullanım yerleri,
b) Kısaca tarihçesi,
c) Örme teknikleri,
— Atkı örmecilik,
— Çözü örmecilik.

Ünite II — İlmğin genel tanımı :

- a) İlmik oluşumu,
b) İlmğin kısımları,
c) İlmiklerin meydana getirmiş olduğu yüzeylerin tiplerinin tanımı:
— RR doku
— RL doku
— LLdoku

Ünite III — Düz örme makinalarında yapılan örgülerin tanımı ve uygulaması:

1 — RR Ana örgüler:

- a) 1:1
b) 2:2
c) V.B
2 — RL Örgüler.
3 — LL Ana örgüler:
a) LL örgü
b) L:1
c) 2:2
ç) 1:3
d) V.B

4 — Askılı desenler.

5 — Ajur desenler (İlmik aktarmalı)

6 — Jakarlı desenler.

Ünite IV — Düz örmecilik üretim hesapları.

Ünite V — Yuvarlak örme makinalarında yapılan örgülerin tanıtımı :

- a) RL örgüleri (tek yüzeyli dokular),
b) RR örgüler (çift yüzeyli dokular),
c) RR interlok (çapraz örgüler),
ç) Jakarlı örgüler,
d) LL örgüler.

Ünite VI — Yuvarlak örmecilik üretim hesapları.

Ünite VII — Çözü örmecilikte çözgü hazırlama.

Ünite VIII — Çözü örmek makinalarında temel örgüler ve desenler :

- a) Triko örgü,
b) Tuch örgü,
c) Savin,
ç) Samt,
d) Atlas,
e) Fransa (açık, kapalı).

Ünite IX — Çözümlü örmecilikte örgü ve desenlendirme elemanları :

- İlmik,
- Askı,
- Atkı,
- Duran iplik,
- Atlama.

Ünite X — Çözümlü örmecilikle ilgili üretim hesapları.

ÖRME KUMAŞ ANALİZİ DERSİ

(X. Sınıf Haftada 6 saat)

Tanım :

Bu ders öğrencilere; çeşitli örme analizlerinin yapılması hakkında bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- Örme analiz tekniklerini kavrar.
- Çeşitli örme analizlerini yapar.

Uygulama Esasları :

1 — Örme desenleri önce çizimlerle öğrenciye tanıtılır.
2 — Örme analizleri önce öğretmen tarafından yapılır, sonra öğrencilerin tek tek analiz yapmaları sağlanır.

3 — Analiz için gerekli araç ve gereçler tanıtılır.

- Lup,
- Tığ,
- Milimetrik bağıt özel analiz formları,
- Hassas terazi.

Üniteler :

Ünite I — Düz Örme makinalarında doku analizi yapmak :

- Doku çeşidi tesbiti,
- Doku örülüş yönü tesbiti,
- Örgü raporu tesbiti,
- cm.'deki ilmek sayısı,
- Metekare ağırlığı vs.

Ünite II — Yuvarlak Örme makinalarında doku analizi yapmak :

- Örüldüğü makina,
- Makina çapı,
- Sistem sayısı,
- Doku eni,
- metrekare ağırlığı,
- cm.'deki ilmek sayısı,
- Örgü raporunun tesbiti.

Ünite III — Çözümlü Örme makinalarında doku analizi yapmak :

- Örgü raporunun tesbiti,
- Kaç yatırım raylı olduğunun tesbiti,
- Taharlama raporu,
- Desenlendirme tertibatının örgü raporuna göre düzenleme ve plânlaması.

ÖRME MAKİNALARI DERSİ

(X. Sınıf Haftada 4 saat)

Tanım :

Bu ders; öğrencilere; örme makinaları ve elemanlarını tanıyarak desenlendirme imkanlarını öğrenmeleri ve desenlendirme ayarlarını yapmaları amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- Örme makinalarını tanır.
- Örme elemanlarını tanır ve görevlerini öğrenir.
- Makina incelik ve taksimat kavramlarını bilir.
- Çeşitli örme makinalarının çalışma prensiplerini kavrar.
- Örme makinalarında uygulama yapar.
- Çeşitli örme makinalarının desenlendirme imkanlarını bilir.

Uygulama Esasları :

1 — Makinaların tanıtılması konusunda ön bilgi verildikten sonra öğrencilere ilgili makinalar tanıtılır.

2 — Makinalarda örme dokularının meydana gelmesi uygulamalarla gösterilir.

3 — Desen dersinde hazırlanan desen raporlarının bu derste uygulanabilmesi için devamlı ilgi kurulur.

Üniteler :

Ünite I — Örme makinalarının tanıtımı.

Ünite II — Örme elemanlarının tanıtımı :

- İğne çeşitleri,
- İğne rayı,
- Plâtin,
- Diğerleri.

Ünite III — Makina incelik ve taksimat kavramları.

— İncelik çeşitleri.

Ünite IV — Desen tertibatları.

Ünite V — Örme Makinalarının tanıtılması.

1 — Atkı örme makinaları.

Düz örme makinaları :

- RR düz örme makinaları,
- LL düz örme makinaları,
- Diğer düz örme makinaları.

Yuvarlak örme makinaları :

- RR interlok makinaları,
- RR jakarlı yuvarlak örme makinaları,
- LL yaylı (esnek iğneli) yuvarlak örme makinaları,
- Diğer yuvarlak örme makinaları.

2 — Çözümlü Örme Makinaları :

- Rasel çözgü örme makinaları,
- Keten stühl çözgü örme makinaları.

KUMAŞ BİLGİSİ DERSİ

(X. Sınıf Haftada bir saat)

Tanım :

Bu ders; öğrencilere piyasadaki her cins örme kumaşın ağırlık, iplik, örme deseni, apre gibi bazı özellikleri ile piyasadaki isim ve kullanım yerleri hakkında bilgi sahibi olmaları amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

Örme kumaş cinslerinin, özellikleri ile birlikte öğrenir.

Uygulama Esasları :

1 — Çeşitli örme kumaş tipleri öğrenciye tanıtılır.

2 — Örme kumaş çeşitleriyle ilgili kartelalar hazırlanır.

3 — Verilen bilgiler ışığında öğrenci piyasa araştırmasına sevk edilir.

Üniteler :

Giyim, Ev ve Sanayi Tekstili :

Ünite I — Doku tiplerine göre atkı örme kumaşlar sınıflandırılması :

- Tek yüzeyli örme kumaşlar,
- Çift yüzeyli örme kumaşlar,
- Rip örgüler,
- Interlok örgüler,
- Askılı ve ajurlu örgü kumaşlar,
- Jakart örme kumaşlar.

Ünite II — Doku tiplerine göre çözgü örme kumaşlar :

- Tiriko, tuch, samt, satin, atlas, franse,
- Tül, dantel, file,
- Peluş v.s.

Ünite III — Kullanış amaçlarına göre örme kumaşların sınıflandırılması :

1 — Giyim :

- Dış giyim,
- İç giyim.

2 — Ev dekorasyonu :

- Perde,
- Mobilya,
- Halı.

3 — Teknik dokular.

BASKI DESİNATÖRLÜĞÜ MESLEK DALI
TEKSTİL KIZ MESLEK LİSESİ BASKI DESİNATÖRLÜĞÜ
MESLEK DALI

Tanım :

Tekstil Kız Meslek Lisesi Baskı Desinatörlüğü Meslek Dalı; Ortaokula dayalı, 3 yıl süreli, Ortaöğretim Kurumlarında okutulan ortak genel bilgi derslerinin yanında Baskı Desinatörlüğü alanında meslek eğitimi veren ve bu alanda teknik bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran ve Tekstil Endüstrisine teknik eleman yetiştirmeyi amaçlayan ve ayrıca üst öğretim Kurumlarına da öğrenci hazırlayan bir meslek dalıdır.

Amaçlar :

Baskı Desinatörlüğü meslek dalındaki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Genel tekstil bilgisine sahip olur.
- 2 — Alanı ile ilgili temel teknik bilgileri ve kavramları bilir.
- 3 — Kumaşın niteliklerini göz önüne alarak, kumaş baskısı için, evvelce plânlanmış, uygulanmış veya yaratılmış desenlerin analizini yapar.
- 4 — Boya ve yardımcı madde kimyası bilgisine sahip olur ve bu bilgiyi tekstil mamulleri üzerinde uygular.
- 5 — Gerekli renk tonlarının baskı tekniklerinden hangisine uygulanacağını tesbit eder ve örneklerini hazırlar.
- 6 — Renk ve şekil ilişkileri kurabilme yeteneğini kazanır.
- 7 — Baskı mekanizmalarını ve makinaları bilgisine sahip olur.
- 8 — Baskı desenini uygulama yapacağı mekanizma ve elde edilecek son ürüne uygun olarak plânlar.
- 9 — İyi insan ve iş ilişkileri kurar.

KASAR (Ön Terbiye) DERSİ

(X. Sınıf Haftada 6 saat)

Tanım :

Bu ders öğrencilere; Ham bezin, kimyasal maddeler yardımı ile ve belirli işlemler sonucu su emme kabiliyetinin artırılarak beyazlatılması hakkında, bilgi ve beceri kazandırmak amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu derste, eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Tekstil mamullerinin terbiye işlemlerinden olan kasarlama (ön terbiye) hakkında genel bilgi kazanır.
- 2 — İşlem sırasına göre:
 - a) Uygulama yapılacak tekstil mamulleri,
 - b) Kullanılacak maddeleri,
 - c) Aparat ve makinalarını tanıyarak uygulama bilgi ve becerisi gelişir.

Uygulama Esasları :

- 1 — Uygulama ile ilgili teorik bilgileri verir.
- 2 — a) İşlemleri,
- b) Alet ve makinaları,
- c) Esas ve yardımcı maddeleri tanıtır.
- 3 — Laboratuarda kullanılacak aparat ve makinaların yerleşim düzenini öğretir.
- 4 — Uygulamalar öncelikle öğretmen tarafından gerçekleştirilir.
- 5 — Öğrenci uygulamaları öğretmen nezaretinde yapılır.
- 6 — Uygulama sonuçları ve elde edilen ürünler birlikte değerlendirilir.

Üniteler :

Ünite I — Terbiye.

— Tanımı açıklaması ve sınıflandırılması.

Ünite II — Kasar (Ön Terbiye).

1 — Pamuklu Terbiyesi :

- a) Yakma,
- b) Haşıl sökme,
- c) Pişirme kaynatma,
- ç) Ağartma - Optik,
- d) Mercerizasyon.

2 — Yünlü Terbiyesi :

- a) Yıkama,

- b) Ağartma,
 - c) Dinkleme,
 - ç) Dekatür,
 - d) Pers,
 - e) Traş veya makaslama,
 - f) Yakma,
 - g) Şardonlama,
 - ğ) Karmonizasyon.
- 3 — Sentetik Terbiyesi :
- a) Yıkama,
 - b) Beyazlatma - optik,
 - c) Fiksaj ısıyla.

BOYAMA DERSİ

(X. Sınıf Haftada 8 saat)

Tanım :

Bu ders öğrencilere; Kasarlanmış bezin uygun boyar madde ve kimyasal madde yardımıyla renklendirilmesi ve işlemleri hakkında bilgi ve beceri kazandırmak amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu derste, eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Baskı desinatörlüğü meslek dalı için gerekli olan boya kimyası ve işlemleri hakkında bilgi sahibi olur.
- 2 — Tekstil mamullerinin elde edilmek istenen son ürüne uygun özellikte boyar madde ve boyama işlemi için gerekli ve bilgi ve beceriyi kazanır.
- 3 — Kullanacağı malzemeye ve ham maddenin özelliklerini göz önüne alarak ona uygun boyar madde seçebilme yeteneğini kazanır.
- 4 — Renklendirmenin önemini kavrar ve bunu tekstil mamullerine uygulama bilgi ve becerisini geliştirir.
- 5 — Baskı desinatörlüğü meslek dalı içinde boyamacılığın önemini kavrar.

Uygulama Esasları :

- 1 — Boyar madde ve kimyasal madde ile ilgili teorik bilgi verir.
- 2 — Boyar madde hazırlanması için gerekli araç - gereç ve ham maddeleri tanıtır.
- 3 — Boyar madde ve yardımcı maddeleri özelliklerine uygun olarak muhafaza etme ve kullanma esaslarını öğretir.
- 4 — Öğrenciye uygulama yaptırılır.
- 5 — Uygulamalar öğrencilerle birlikte değerlendirilir.

Üniteler :

Ünite I — Tekstil boyacılığı tarihçesi.

Ünite II — Boyar madde sınıflandırılması :

- a) Boyar maddenin kimyası yönünden sınıflandırılması,
- b) Boyar maddenin boya ve basma teknolojisinde sınıflandırılması.

Ünite III — Boyar madde terkihi depolanması ve çözülmesi.

Ünite IV — Uygun boyar madde seçimi.

Ünite V — Boya reçeteleri ve örnek boyamalar.

Ünite VI — Boyar maddelerin sulu çözeltideki durumları.

Ünite VII — Selüloz liflerinin boyanması :

- a) Boyar maddeleri,
- b) Boyama metodları,
- c) Aparat veya makinaları,
- ç) Isı (temperatür) ve süresi,
- d) Fiksajı,
- e) İnkişafı,
- f) Küp,
- g) Küp leyko ester,
- ğ) Kükürt,
- h) Reaktif,
- i) Oksidasyon,
- j) Pigment,
- k) Süstantif,
- l) İnkişaf, vs.

Ünite VIII — Protein liflerinin boyanması :

- a) Asit,
- b) Krom,
- c) Metal Kompleks.

Ünite IX — Sentetiklerin boyanması:

- a) Asit,
- b) Dispers,
- c) Metal Kompleks,
- ç) Kromlama,
- d) Pigment,
- e) Bazik Boyar maddeler.

Ünite X — Karışımların boyanması:
(Selülozik Sentetik)

- a) Küp,
- b) Reaktif.

DESEN VE MESLEKİ RESİM DERSİ

(X. Sınıf Haftada 6 saat)

Tanım :

Bu ders; öğrencilere mesleki resim ana terimlerine dayalı ve uygulamalı olarak, desen yaratabilme veya yaratılmış desenlerin kumaş kalitesine ve kullanım yerlerine göre desenleme bilgi ve beceri vermek amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Desen yaratma bilgi ve becerisini kazanır.
- 2 — Yaratılmış desenleri analiz edebilme yeteneğini kazanır.
- 3 — Her çeşit tekstil mamullerine uygun desen hazırlama yeteneğini kazanır.
- 4 — Renk, renklendirme ve desenle ilişki kurabilme hakkında genel bilgi edinir.
- 5 — Kumaş kalitesine ve desenine uygun baskı makinalarını seçer.
- 6 — Mevcut baskı makinalarına uygun olarak deseni plânla- ma bilgisi ve uygulama yeteneği kazanır.
- 7 — Uygulama yaparken desenlere ve kumaş kalitesine uy- gun malzeme ve kullanım araçlarını seçer.
- 8 — Baskı deseni için raport bulma ve bütün içinde yerleş- mini plânlayabilme yeteneğini kazanır.

Uygulama esasları :

- 1 — Kullanılacak malzeme ve kullanım araçları tanıtılır.
- 2 — a) Temel esaslara göre çizim ve renklendirme çalışmaları- na ait örnekler gösterilir.
- b) Öğrenciye uygulama yaptırılır.
- c) Uygulamalar öğrenciler ile birlikte değerlendirilir.

Üniteler :

Ünite I — Desenin tanımı.

Ünite II — Desenin plânlanması.

1 — Desen elemanları:

- a) Nokta,
- b) Çizgi,
- c) Şekil,
- ç) Alan.

2 — Desen prensipleri :

- a) Ritm,
- b) Balans,
- c) Kuvvet,
- ç) Armoni,
- d) Volüm,
- e) Simetri - asimetri.

3 — Desen raportu hazırlama ve raport sistemleri;

- a) Düz (Tam),
- b) Soter (Yarım veya çeşitli yönlerde ve ölçekte bölünebilir- dir.)

4 — Renk raportu.

Ünite III — Kumaş desen verme metodu;

- a) Baskı ile,
- b) Dokuma - Örgü ile (jakart sistemleri).

Ünite IV — Desenin gruplandırılması;

- a) Naturalist,
- b) Realist,
- c) Klasik,
- ç) Geometrik,
- d) Soyut.

Ünite V — Motifler;

- 1 — Türk motifleri;
- A — Yazma motifleri,

B — Yazma motifleri:

- a) Çiçekler,
- b) Bulutlar,
- c) Rumiler,
- ç) Hatai,
- d) Sap bağları.

2 — Eski Türk çinileri motifleri.

3 — Türk işlemeleri.

Ünite VI — Tekstil mamullerini desenlendirme;

1 — Kullanım yerlerine göre;

- a) Eşarp deseni,
- b) Perde deseni,
- c) Masa deseni,
- ç) Battaniye deseni (vs.).

2 — Kaliteye göre;

- a) Dokusuna,
- 1 — Kadife,
- 2 — Saten.
- b) Elyaf menşesine göre,
- 1 — İpek,
- 2 — Pamuk,
- 3 — Yün.

c) Dokusal özelliğine göre;

- 1 — Kalın - ince,
- 2 — Seyrek - sık.

Ünite VII — Baskı deseni hazırlama (kullanılan malzeme) ne-
gatif hazırlama.

A — Hazır desenden kopye edersk,

B — Yaratılan desenden kopye ederek,

1 — Desen ve renk raportu tesbiti.

a) Baskıya uygun raport bulma (baskı mekanizmasına uygun
özellikte).b) Desenin basılacağı mekanizmanın ölçeklerine uygun düzen-
lenmesi.

c) Renklendirme,

ç) Raportun kumaş deseni üzerinde dağılımının görülmesi,

e) Renk adedi ve fona göre folyelere aktarılması,

f) Rutuş - maske,

g) Desenin (mekanizma özelliğine göre baskıya hazırlanması).

MESLEK DALLARININ ORTAK DERSLERİ**ORTAK MATEMATİK DERSİ**

(X. Sınıf Haftada 2 saat)

Tanım :

Bu ders; öğrencilere gerek mesleki matematik gerekse test me-
todları dersinde yapılan işlemler yardımcı olacak matematik bilgile-
rini vermek amacıyla düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu dersteki eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan
öğrenci;

- 1 — Daha önceki sınıflarda aldıkları matematik bilgilerini pe-
kiştirir.
- 2 — Doğru düşünme ve muhakeme yeteneği ile neticeyi kestir-
me ve kontrol etmek alışkanlığını kazanmasını sağlar.
- 3 — Meslek derslerinde karşılaşacağı problemleri çözmesine
yetecek kadar bilgi kazanır.

4 — Matematikğin teknik alanda uygulanması yeteneğini kaza-
nır, laboratuvar ve iş yerlerinde karşılaşacağı problemleri çözmesine
yardımcı olur.

5 — Kazandırılacak problem çözme yeteneği ile fikren geliştiri-
lip bu yeteneği sosyal hayatın çeşitli problemlerine uygulama alış-
kanlığını kazanır.

Uygulama Esasları :

Bu dersin işlenmesinde Tekstil Meslek Lisesinin amacı dikkate
alınarak fazla teferüata, gereksiz ayrıntı ve ispatlara girilmemeli,
daha çok uygulamalara yer verilmelidir. Uygulamaların teknik alan-
ran seçilmesine dikkat edilmelidir.

Üniteler :

Ünite I — Tam Sayılar, Ondalık bayağı kesirler:

- a) Toplama işlemleri,
- b) Çıkarma işlemleri,
- c) Çarpma işlemleri,
- ç) Bölme işlemleri.

Ünite II — Oran ve Orantı :

- a) Doğru orantı,
- b) Ters orantı,

Ünite III — Yüzde hesapları.

Ünite IV — Hesap işlemlerinin genişletilmesi :

- a) Üslü çokluklar ve bunlarla ilgili işlemler,
- b) Köklü çokluklar ve bunlarla ilgili işlemler,
- c) Kesirlerin paydalarının kökten kurtarılması,
- ç) Kare kök alma,

Ünite V — Ölçü birimleri :

- a) Ağırlık,
- b) Uzunluk,
- c) Hacim,
- ç) Alan,
- d) Para,
- e) Zaman.

Ünite VI — Ölçü birimlerinin birbirine çevrilmesi.

Ünite VII — Logaritma :

- a) Tanım ve kurallar,
- b) Logaritma cetvellerinin kullanılması,
- c) Logaritma ile ilgili işlemler.

ORTAK GENEL KONFEKSİYON BİLGİSİ DERSİ

(X. Sınıf Haftada 1 saat)

Tanım :

Bu ders; öğrencilere giyeceklerin ve tekstil mamulü ev eşyalarının fabrikasyon imalatı hakkında genel bilgi sahibi olmaları amacıyla düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu derste eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Konfeksiyon hakkında genel bilgi kazanır.

Türkiye'de konfeksiyon sanayinin durumu ve konfeksiyon sanayinde iş akımı hakkında bilgi sahibi olur.

Uygulama Esasları :

1 — Öğrencilere Ders levhaları, şemalar, film ve broşür yardımı ile konfeksiyon hakkında bilgiler verilir ve konfeksiyon atelyeleri tanıtılır.

Üniteler :

Ünite I — Konfeksiyona giriş.

Ünite II — Türkiye'de konfeksiyon sanayinin durumu.

Ünite III — A — Konfeksiyon sanayiinde iş akımı:

- a) Pazarlama,
- b) Hammadde deposu,
- c) Kesimhane.

B — Model Hazırlama ve Geliştirme Bölümü.

C — Planlama bölümü:

- a) Düzenleme kısmı,

- b) Dikimhane,
- c) Ön Hazırlık bölümü,
- ç) Montaj bölümü,
- d) Ütü ve kontrol,
- e) Paketleme,
- f) Mamul madde deposu,
- g) Sevk.

Ünite IV — Kumaş deseni, cinsi ve renginin giysiye etkisi :

- a) Giyside kumaş desenleri,
- 1 — Çizgili kumaşlar,
- 2 — Diğer desenler,
- b) Giyside kumaş cinsi,
- c) Giyside rengin etkisi,
- ç) Kumaş seçimi.

ORTAK RENK BİLGİSİ DERSİ

(X. Sınıf Haftada 1 saat)

Tanım :

Bu ders; öğrencinin renk zevkini geliştirmek, meslek dalına yönelik, renklendirme çalışmaları ve uygulamaları konusunda genel bilgi vermek amacı ile düzenlenmiştir.

Amaçlar :

Bu derste eğitim - öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

- 1 — Renk, renk uyumları ve renk grupları hakkında genel bilgi kazanır.

- 2 — Rengi Tekstil alanında kullanma yeteneğini kazanır.

Uygulama Esasları :

1 — Konular işlenirken renkler ilgili levha, slayt, renk katalogları vb. kaynaklardan faydalanılır ve basit uygulamalar yaptırılır.

2 — Renk zevkini geliştirerek rengin desen içindeki uyumunu ve önemini kavrar.

3 — Işığın renk üzerindeki etkisini görebilme yeteneğini kazanır.

Üniteler :

Ünite I — Renk bilgisi ve Işık.

Ünite II — Renklerin gruplanması:

- a) I. grup (ana) renkler,
- b) II. grup (ara) renkler,
- c) II. grup (yardımcı) renkler,

Ünite III — Renk kuramı (teorisi) :

- a) Yalın kontrast,
- b) Açık koyu kontrast,
- c) Sıcak - soğuk kontrast,
- ç) Tamamlayıcı kontrast,
- d) Aldatıcı kontrast,
- e) Değer kontrast,
- f) Miktar kontrast.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55